

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้เขียน	นางสาวน้ำฝน นवलสกุล
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
ปีการศึกษา	2541

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อหรือไม่ซื้อบัตรประกันสุขภาพของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยจำแนกตามปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ อายุ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และระดับการศึกษา ปัจจัยทางจิตวิทยาสังคม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับบัตรประกันสุขภาพ ความเชื่อด้านสุขภาพ และเจตคติต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพ และปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ความพึงพอใจในราคาบัตรประกันสุขภาพ ลักษณะการให้บริการ ระยะทางจากบ้านถึงสถานบริการ และประสบการณ์การใช้บัตรประกันสุขภาพ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาสที่ไม่อยู่ในความครอบคลุมของการประกันสุขภาพอื่น ๆ นอกเหนือจากบัตรประกันสุขภาพจำนวน 400 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำแนกเป็นประชาชนกลุ่มที่ซื้อบัตรประกันสุขภาพจำนวน 161 คน และประชาชนกลุ่มที่ไม่ซื้อบัตรประกันสุขภาพจำนวน 239 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบทดสอบความรู้ แบบวัดความเชื่อด้านสุขภาพ แบบวัดเจตคติต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพ และแบบวัดลักษณะการให้บริการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) แบบวิธีตรง (Direct Method)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีปัจจัยโดยรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ รายได้ต่ำ จำนวนสมาชิกในครอบครัวมาก ปัจจัยทางจิตวิทยาสังคม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับบัตรประกันสุขภาพดี ความเชื่อด้านสุขภาพมาก เจตคติต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพดี และปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้รับการสนับสนุนจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจในราคาบัตรประกันสุขภาพ และมีประสบการณ์การใช้บัตรประกันสุขภาพสูง เป็นปัจจัย

ที่มีผลต่อประชาชนกลุ่มที่ซื้อบัตรประกันสุขภาพ ซึ่งสมการจำแนกประเภทสามารถคาดคะเนได้ ถูกต้องร้อยละ 94.00

2. ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีปัจจัยเฉพาะด้านประชากร ได้แก่ รายได้สูง และจำนวนสมาชิกในครอบครัวมาก เป็นปัจจัยที่มีผลต่อประชาชนกลุ่มที่ซื้อบัตรประกันสุขภาพ ซึ่งสมการจำแนกประเภทสามารถคาดคะเนได้ถูกต้องร้อยละ 76.00

3. ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีปัจจัยเฉพาะด้านจิตวิทยาสังคม ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับบัตรประกันสุขภาพดี เจตคติต่อการซื้อบัตรประกันสุขภาพดี และความเชื่อด้านสุขภาพน้อย เป็นปัจจัยที่มีผลต่อประชาชนกลุ่มที่ซื้อบัตรประกันสุขภาพ ซึ่งสมการจำแนกประเภทสามารถคาดคะเนได้ถูกต้องร้อยละ 68.75

4. ประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีปัจจัยเฉพาะด้านสนับสนุน ได้แก่ ได้รับข้อมูลข่าวสาร ได้รับการสนับสนุนจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง มีความพึงพอใจในราคาบัตรประกันสุขภาพ และมีประสบการณ์การใช้บัตรประกันสุขภาพสูง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อประชาชนกลุ่มที่ซื้อบัตรประกันสุขภาพ ซึ่งสมการจำแนกประเภทสามารถคาดคะเนได้ถูกต้องร้อยละ 93.75

จากผลการวิจัยดังกล่าว สำนักงานประกันสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกระดับควรจัดระบบการให้ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่องทั้งก่อนและหลังการซื้อบัตรประกันสุขภาพ ด้วยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ทันสมัย โดยการประสานงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ อีกทั้งปรับปรุงสถานีนอมาัยให้มีความสามารถในการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพแล้วเปิดโอกาสให้มีการรวมกลุ่มเพื่อซื้อบัตรประกันสุขภาพได้และจัดให้มีการตรวจเช็คสุขภาพประจำปีแก่ผู้ซื้อแล้วไม่ได้ใช้บัตรประกันสุขภาพ สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักว่าการซื้อบัตรประกันสุขภาพเป็นการเฉลี่ยค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ให้ประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุด เพื่อให้ประชาชนได้รับประสบการณ์ที่ดีในการใช้บริการ อันจะส่งผลให้ประชาชนซื้อบัตรอีกต่อไป

Thesis Title Factors Affecting Consumer Health Card Purchasing of People in the Three Southern Border Provinces
Author Miss Numphon Nualsakul
Major Program Community Development Education
Academic Year 1998

Abstract

The purpose of this research was to study the factors which affect purchasing and not purchasing the health card of people in the three southern border provinces. The factors could be classified as follows the population factors such as ages, income, members in the family, and level of education, the social psychological factors such as knowledge of the health card, health belief, and attitude toward the purchasing of health card, and the supporting factors such as obtaining the information, the encouragement from the relative, the satisfaction of the payment for the health card, type of services given, the distance from the residence to the service center, and the experience of using the health card.

The example group which contributed to this research was 400 people in the three southern border provinces such as Yala, Pattani, and Narathiwat which were not under other health insurance except the health card. This example group could be obtained by multi-stage sampling which classified that 161 people were the group of purchasing the health card and 239 people were the group of not purchasing the health card.

The instrument that used to gather the information was the testing knowledge, the measurement health belief, the measurement attitude toward the purchasing of the health card, and the measurement type of service given. The statistical analysis was performed by percentages, arithmetic means, standard deviations, and discriminant analysis by direct method.

The results of the research were as follows :

1. There were 3 factors which affected people in the three southern border provinces. These were the population factors such as low income, large members in the family. The social psychological factors such as the good knowledge of the health card, the great health belief, the good attitude toward purchasing the health card. The supporting factors such as obtaining the information, encouragement from relative, satisfaction of the payment for the health card, and experience of using the health card. All the mentioned factors had the effect toward the group of people which purchased the health card. The discriminant equation could be estimated to 94.00 percent definitely.

2. People in the three southern border provinces were affected by population factors such as high income, large members in the family. These factors had the effect toward the group of people which purchased the health card. The discriminant equation could be estimated to 76.00 percent definitely.

3. People in the three southern border provinces were affected by social psychological factors such as the good knowledge of the health card, the good attitude toward purchasing the health card, and little health belief. These factors had the effect toward the group of people which purchased the health card. The discriminant equation could be estimated to 68.75 percent definitely.

4. People in the three southern border provinces were affected by supporting factors such as obtaining the information, encouragement from relative, satisfaction of the payment for the health card, and the high experience of using the health card. These factors had the effect toward the group of people which purchased the health card. The discriminant equation could be estimated to 93.75 percent definitely.

From the result of this research, Office of Health Insurance, Ministry of Public Health, as well as every level of health workers should manage the system of giving the correct and up to date information continuously before

and after purchasing the health card, co-ordinate with other departments, develop the Public Health Center to have the effectiveness of health services, give opportunity for grouping to purchase the health card, and provide the annual health check up for people who purchased but did not use the health card. At the same time built up the conscious of people to realise that the purchasing the health card was the average payment of health care and the health workers should make people to get the most satisfaction and good experience of service; in order that people will purchase the health card in the future.